

*Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Múzeumi Igazgatóság
Miskolc, Görgey Artúr u. 28. Levélcím: Miskolc, Pf. 4.
Tel.: 46-560-170, 361-411 Fax: 555-397
 Régészeti Osztály Tel./Fax: 46-560-187*

JELENTÉS RÉGÉSZETI SZAKFELÜGYELETRŐL

**BARADLA-BARLANG
VÖRÖS-TÓ – JÓSVAFŐ KÖZÖTTI SZAKASZ**

Miskolc

2005

Szakfelüyeleti jelentés

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 1.) 2004. január 21-én megrendelte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóságtól (3529 Miskolc, Görgey u. 28.) a Baradla-barlang Vörös-tó – Jósvafő közötti szakaszán zajló 2004. évi rekonstrukciós munkálatok idejére a régészeti szakfelüyeletet.

Erre vonatkozóan 2004. február 17-én a Felek szerződést kötöttek. A szerződés értelmében 2004. március 9-én a Megbízott képviselői, 2004. március 24-én pedig a Megbízott és a Magyar Nemzeti Múzeum szakemberei bejárást végeztek az építési területen, és nyilatkoztak arról, hogy örökségvédelmi szempontok alapján a barlangon belül az Óriások termének felújítási munkálatai, valamint az Arany utcába tervezett új kábelárok létesítése, a barlangon kívül pedig a leendő Vörös-tói bejáratnál tervezett épületkomplexum és autóparkoló humuszolási és építési munkái igényelnek régészeti szakfelüyeletet.

E megállapodás nyomán a Megbízott képviselői a felszínen még további négy esetben (március 19., április 21., július 9., november 15.), míg a barlangban két alkalommal (május 14., július 9.) látták el az előírt szakfelüyeleti tevékenységet. A barlangban folytatott munka eredményeiről a helyszínen, az építési naplóban is nyilatkoztak.

Az elvégzett szakfelüyelet eredményeképpen megállapítható, hogy a kijelölt területeken sem a barlangban, sem pedig a felszínen nem voltak észlelhetőek régészeti jelenségek, illetve nem kerültek elő leletek. Az Óriások termében, valamint az Arany utcában korábban talált régészeti leletekkel, jelenségekkel kapcsolatos feljegyzések tehát ez alkalmakkor nem nyertek megerősítést.

Mindazonáltal a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal a Baradla-Domica-barlangrendszer teljes magyarországi szakaszát régészeti lelőhelyként tartja nyilván (azonosító: 15849), így az ennek területén a későbbiekben végzendő bármely, a barlangi kitöltést megbolygató tevékenység bejelentés-köteles.

Miskolc, 2005-02-03

Csengeri Piroska
Csengeri Piroska
régész

Szakfelügyeleti napló

2004. március 9. (K)

Csengeri Piroska, Hajdu István, Veres Tibor

Részt vettünk az ANPI, a NOVA-ALPIN Kft., az Adeptus Rt., valamint a Magyar Állami Földtani Intézet képviselőinek részvételével tartott egyeztetésen.

Az egyeztetést követően részt vettünk a felszíni munkák megtekintésén, valamint az érintett barlangszakasz bejárásán. Nyilatkoztunk arról, hogy régészeti szempontból a barlangon belül az Óriások terme, a felszínen pedig a Vörös-tói kijáratnál épülő komplexum, út és autóparkoló érdemel figyelmet. Régészeti szakfelügyeletet az itt folyó munkálatok idején kell ellátni.

2004. március 19. (P)

Csengeri Piroska, Hajdu István

Megtekintettük a Vörös-tónál épülő komplexum humuszolási munkáit.

A tervezett ív alakú épületkomplexum előtti teret (a töbör legmélyebb pontját) kb. 30 m hosszúságban és 5 m szélességben lehumuszták, nagy részét pedig már betertítették közettörmelékekkel. Sem a még látható felületen, sem pedig a kihányt, törmelékes, jeges földben nem észleltünk régészeti jelenségeket, és nem találtunk leleteket.

2004. március 24. (Sze)

Csengeri Piroska, Hajdu István, Kalászdí György (BAZMMI), Markó András, Holl Balázs, Marton Ádám (Magyar Nemzeti Múzeum)

Barlangi bejárást folytattunk, melynek nyomán megállapítottuk, hogy régészeti, örökségvédelmi szempontból az Arany utca indulása (leendő kábelárok helye), valamint a teljes Óriások terme, illetve az itt folyó, a barlangi felszínt megbolygató munkálatok érdemelnek figyelmet.

Megvizsgáltuk a Vörös-tói felszínt is. Az ív alakú épületkomplexum egyik szárnyának helyét már lehumuszták. Régészeti jelenséget nem észleltünk.

2004. április 21. (Sze)

Csengeri Piroska, Hajdu István

Egy kánói bányabejárást követően megtekintettük a Vörös-tónál folyó építkezést. Megállapítottuk, hogy az épületkomplexum alapjait elkészítették, a környező sziklákat lefaragták (1–2. kép). Régészeti jelenségek nem mutatkoztak.

2004. május 14. (P)

Csengeri Piroska, Hajdu Istvánné, Hajdu István

Bejárást végeztünk a barlangban, megtekintettük az ott folyó munkálatokat.

Az Óriások termében felszedték a meglévő betonjárdákat. Régészeti jelenséget nem tapasztaltunk.

Az Arany utcában felszedték a régi kábeleket, aminek következtében kb. 10 cm mélységben megbolygatták a barlangi kitöltést (3. kép). A látható metszetben (4. kép) nem figyeltünk meg régészeti jelenségeket, és nem találtunk leleteket.

2004. július 9. (P)

Csengeri Piroska, Hajdu István

Bejárást végeztünk a barlangban, megtekintettük az ott folyó munkálatokat.

Az Óriások termében végignéztük a szűz kitöltésben végzett mélyítéseket (6. kép). Nem tapasztaltunk régészeti jelenségeket, régészeti rétegeket, és nem találtunk leleteket (7. kép).

Meglepetésünkre kiderült, hogy a korábbi változtatásokkal ellentétben mégis az Arany utcánál helyezik el az új kapcsolószekrényt, amelyhez az eddiginél jóval mélyebben futtatják a vezetékeket. Az árkot már kb. 120–150 cm-re le is mélyítették, és sajnos a beton elemeket is behelyezték (8. kép). A kb. 50–80 cm vastagságú szabad felületen nem figyeltünk meg régészeti jelenségeket (9. kép).

A Vörös-tói építkezésen megnéztük az autóparkolót, de a felhalmozott földben nem találtunk régészeti leleteket (5. kép).

2004. november 15. (H)

Hajdu Istvánné, Hajdu István, Gyárfási József, Veres Tibor

Egy putnoki helyszíni szemlét követően megtekintettük a Vörös-tói komplexum építését (10. kép). Az épületek mögött keletkezett metszetfalban nem észleltünk régészeti jelenségeket, vagy régészeti leleteket (11. kép).

1. kép A Vörös-tói komplexum építésének kezdeti fázisa (2004-04-21)

2. kép A Vörös-tói komplexum építésének kezdeti fázisa (2004-04-21)

3. kép Arany utca, a régi kábelek árka (2004-05-14)

4. kép Arany utca, a régi kábelárok metszete (2004-05-14)

5. kép Munkálatok a Vörös-tói parkolóban (2004-07-09)

6. kép Mélyítés az Óriások termében (2004-07-09)

7. kép Mélyítés az Óriások termében, metszetsfal (2004-07-09)

8. kép Új kábelárok az Arany utcában (2004-07-09)

9. kép Az új kábelárok metszetsfala, Arany utca (2004-07-09)

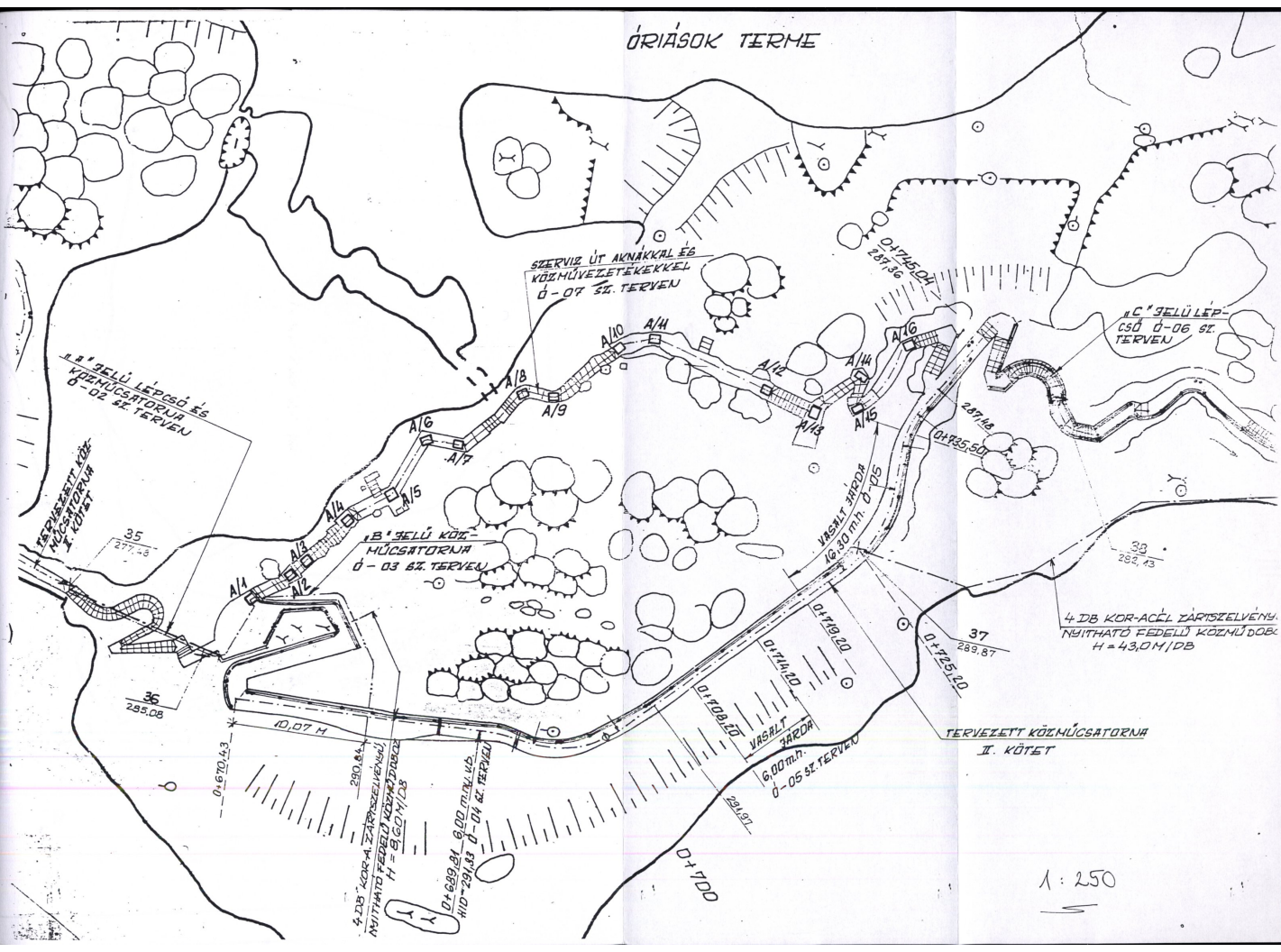
10. kép A Vörös-tói komplexum (2004-11-15)

11. kép A Vörös-tói komplexum építése, metszetsfal (2004-11-15)

ÓRIÁSOK TERME

1:250

SZERZŐDÉS
KÖTELEZŐEN ELŐÍRT RÉGÉSZETI SZAKFELÜGYELETI TEVÉKENYSÉGRŐL

Az **Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 1.)** – a továbbiakban mint **megbízó** – rekonstrukciós munkálatokat tervez az aggteleki Baradla-barlang Vörös-tó – Jósvafő közötti szakaszán, illetve új létesítmények építését tervezi a barlang Vörös-tói bejáratának környezetében a felszínen.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal előírásai alapján az érintett területen a beruházáshoz kapcsolódó földmunkákat csak régészeti szakfelügyelet mellett lehet elvégezni.

Megbízó megbízza a **Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóságot (3529 Miskolc, Görgey Artúr út 28.)** – a továbbiakban, mint **megbízott, együtt a felek** – hogy a szükséges régészeti szakfelügyeletet lássa el.

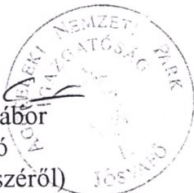
A megbízott a munkát elvállalja, az alábbi feltételekkel:

- A megbízó a szakfelügyeleti tevékenység kezdetének esedékessége előtt legalább 2 munkanappal telefonon értesíti a Herman Ottó Múzeumot. Kapcsolattartásra kijelölt személyek: a megbízó részéről Tolnay Zsuzsa (30-299-5025), a megbízott részéről Csengeri Piroska (20-520-5584).
- Megbízó a szerződéskötéssel párhuzamosan átadja a megbízottnak a vizsgálandó terület elhelyezkedését mutató helyszínrajzokat (térképeket, terveket).
- Az érintett munkaterületen a megbízott képviselője, Csengeri Piroska e szerződés birtokában kísérettel tartózkodhat, mindaddig, míg a felügyeleti tevékenység lezárásáról az építési naplóban nem nyilatkozik.
- A régészeti szakfelügyeleti tevékenység eredményét a megbízott képviselője (Csengeri Piroska) az építési naplóba bejegyezi.
- A szakfelügyeleti tevékenység során tapasztalt régészeti jelenségek értékeléséről a megbízott jegyzőkönyvet készít, melyet a kivitelező, vagy a megbízó képviselője (műszaki ellenőr) igazolással lát el.
- Amennyiben a szakfelügyeleti tevékenység során régészeti jelenségeket határoznak meg, azok tényét az építési naplóba, valamint a szakfelügyeleti jegyzőkönyvbe bejegyzik.
- **Régészeti jelenségek előkerülése esetén a beruházás kivitelezése az érintett — az építési naplóban egyértelműen meghatározott — területen csak azt követően folytatódik, ha a régészeti jelenségeket a megbízott dokumentálta és feltárta. E tevékenység, valamint a 2001. évi LXIV. törvény által előírt restaurálás és leletelhelyezés költségeit a megbízó fedezi, részleteiről — amennyiben szükségessé válik — az érintett felek külön szerződésben állapotodnak meg.**
- A szakfelügyeleti tevékenység során meghatározott régészeti jelenségek — függetlenül attól, hogy a későbbiekben fel lesznek-e tárva vagy sem — geodéziai bemérésre kerülnek, mely mérés költségeit a megbízó fedezi.

- A kiszállásokért a megbízott díjat nem számol fel. Amennyiben azonban régészeti feltárás válik szükségessé, annak költségeit a fentebb leírtak szerint a megbízó fedezi. A kutatást követő tereprendezésről a megbízó gondoskodik.
A szakfelügyelet lezárultát követő egy hónapon belül a megbízott részletes szakfelügyeleti jelentést készít, melynek költségei a megbízót terhelik. A jelentés készítésének költségei nem haladhatják meg a 100 000 forintot.

Miskolc, 2004. február 17.

Salamon Gábor
igazgató
(Megbízó részéről)

Dr. Veres László
megyei múzeumi igazgató
(Megbízott részéről)

